

РОЗУМІННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

Вінницький національний технічний університет

Анотація: проаналізовано бачення українцями цінностей європейського суспільства та розглянуто можливість їх реалізації в українських реаліях

Ключові слова: Україна, ЄС, європейські цінності.

Abstract: the vision of the values of European society by the Ukrainians is analyzed and the possibility of their realization in the Ukrainian realities is considered

Keywords: Ukraine, EU, European values

Вступ

В основі економічного та соціального процвітання Європи лежить перш за все культура, цивілізація. Саме Європа створила сучасний світ таким, яким він є, саме тут були закладені основи сучасного державництва, громадянського суспільства, ефективної ринкової економіки, системи соціальної справедливості. У той же час, дуже часто уявлення українців про європейські цінності містить стереотипи, хибні переконання, що були сформовані пропагандою і маніпуляцією з боку тих чи інших політичних сил чи під впливом зовнішніх чинників. Тож яким є уявлення українців про європейські цінності?

Проблеми підтримки дієвості Сил оперативного реагування НАТО

Ідеологічний базис європейських цінностей простежується з часів Великої французької революції. Цими цінностями були свобода, рівність та братерство. Проте основні цінності сучасного європейського світу були сформовані в часи Відродження та Реформації. Європейські цінності не є абстрактним відображенням певних стандартів, а мають конкретне втілення у писаних правових джерелах [1].

Визначаючи місце європейських цінностей у ціннісній системі українців, вчені з'ясували, що цінності домінують у свідомості мешканців нашої країни за такою пріоритетністю: верховенство права, демократія, свобода слова, чесність/прозорість, прагнення надати рівні можливості усім громадянам тощо [2].

Дослідження продемонструвало, що це є найбільш затребуваною цінністю. Верховенство права спонтанно згадали в усіх групах. При цьому варто зауважити, що йдеться якраз не про тотальну законослухняність, а навпаки це принцип, за яким права людини вищі за закон.

Рівність перед законом є наступною за пріоритетністю цінністю, при чому тут йдеться саме про невідворотність покарання за правопорушення, без огляду на посади, регалії чи достаток.

Третьою найчастіше учасники дискусій згадують про права людини, зокрема про права дітей (йдеться про заборону фізичного і психічного насильства щодо них), жінок (вважається, що в Європі жіноцтво більшою мірою захищене від домашнього насилля, майнової дискримінації та сексуальних домагань). Окремо згадують про дотримання прав людей з інвалідністю [3].

Важливим для українців є і дотримання принципів демократії. Асоціюються вони в першу чергу зі свободою слова і правом на протест, вільною активністю громадських організацій, терпимість до різних релігій, право обрання віри на власний розсуд та відсутність дискримінації за релігійною ознакою.

Рівність у якості європейської цінності згадують на понад половина респондентів під час опитувань. Її сприйняття також є надзвичайно багатоплановим. Воно включає у себе: відсутність дискримінації за гендерною чи расовою ознакою, рівність можливостей, відносну майнову рівність,

рівність усіх перед законом, рівні можливості для людей з інвалідністю. Згадана цінність особливо близька респондентам і не викликає жодної критики.

Не останній пріоритет віддають українці свободі та самореалізації індивіда. Така потреба визнається не лише прийнятною, але необхідною [4].

При цьому, результати статистичних досліджень показують що населення погоджується з тим, що шлях до реалізації зазначених цінностей буде тривалим, адже, на їхню думку, в нашій державі відсутні справедливі суди; корупція сягнула шалених масштабів і охопила практично усі сфери життя; законодавча система вкрай недосконала; у свідомості громадян немає ані поваги, ані страху перед законом [5].

Висновки

Отже, сьогодні поняття «європейські цінності» у свідомості українців перетворюються з абстрактного словосполучення у цілком реальні прагнення, здебільшого українці та європейці мають схоже уявлення про найбільш значущі для себе цінності, сприймаючи, наприклад, низку базових європейських цінностей як благо, до якого потрібно прагнути та яке в перспективі може вплинути на позитивні суспільні тенденції. Європейські цінності доволі привабливі для українців і необхідність їхнього впровадження знаходить одностайну підтримку як серед прихильників, так і серед противників вступу до ЄС.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Сахань О. М., Шевчук Н. В. ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ ЯК ЗАПОРУКА ПРОЦВІТАННЯ СУСПІЛЬСТВА: УКРАЇНСЬКИЙ ВИБІР. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» № 2 , 2018. С. 37
2. УКРАЇНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО ТА ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ» ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ URL: http://fes.kiev.ua/n/cms/fileadmin/upload2/JEvropeiski_cinnosti_tables_and_diagrams_MR_.pdf (дата звернення: 25.04.2020).
3. Європейські цінності: які саме захоплюють нас найбільше? URL: <https://zaholovok.com.ua/jevropeiski-tsinnosti-yaki-same-zakhoplyuyut-nas-naibilshe> (дата звернення: 25.04.2020).
4. Європейські цінності і Україна URL: <https://blogs.pravda.com.ua/authors/klitchko/4dd6871d3c6c5/> (дата звернення: 25.04.2020).
5. Сахань О. М., Шевчук Н. В. ЄВРОПЕЙСЬКІ ЦІННОСТІ ЯК ЗАПОРУКА ПРОЦВІТАННЯ СУСПІЛЬСТВА: УКРАЇНСЬКИЙ ВИБІР. Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого» № 2 , 2018. С. 37
6. Корнієнко В. О. Партийна ідеологія: система цінностей, або синдром «суспільної кататонії»? [Текст] / В. О. Корнієнко, С. Г. Денисюк, О. В. Буряченко // Гілея : збірник наукових праць [гол. ред. В. М. Вашкевич]. — К. : ВІР УАН, 2017. — Вип. 117. — С. 253–269.
7. Корнієнко В. О. Реалізація ідеалу соціально-правової держави в українському суспільстві [Текст] / В. О. Корнієнко // Право України : юридичний журнал. — 2001. — № 2. — С. 47-53.
8. Корнієнко В. О. Політичний ідеал як проблема вибору [Текст] / В. О. Корнієнко // Людина і політика : український соціально-гуманітарний журнал. — 2001. — № 2. — С. 139-150.
9. Корнієнко В. О. Лобіювання як засіб реалізації політичних інтересів [Текст] / В. О. Корнієнко, С. П. Годний // Innovative solutions in modern science. - Dubai : ТК Meganom, 2017. - № 1(10). - С. 19-25.
10. Ващенко К. О. Політологія для вчителя [Текст] : навчальний посібник / К. О. Ващенко, В. О. Корнієнко. - Київ : Вид-во імені М. П. Драгоманова, 2011. - 406.
11. Корнієнко В. О. Україна в Європі і світі [Електронний ресурс] : [онлайн-гід з питань євроантлантичної інтеграції] : [електронний] навчальний посібник / В. О. Корнієнко. - Електронні текстові дані (1 файл (PDF) : 20,2 Мбайт). - Вінниця : ВНТУ, 2017. - 147 с.

Олександренко Дмитро Дмитрович – студент групи УБ-17б, Факультет менеджменту і інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: ukraine1254@gmail.com

Науковий керівник: Корнієнко Валерій Олександрович – кандидат історичних наук, доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри суспільно-політичних наук, академік Української Академії політичних наук.

Alexandrenko Dmytro D. - student of UB-17b group, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: ukraine1254@gmail.com

Scientific supervisor: Valeriy Aleksandrovich Kornienko – candidate of historical sciences, doctor of political sciences, professor, head of the department of social and political sciences, academician of the Ukrainian Academy of Political Sciences.